

GRUNDNOTAT

Til Folketingets Europaudvalg

21. marts 2006

Notatet fremsendes også til Folketingets Kulturudvalg.

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets beslutning om det europæiske år for interkulturel dialog (2008)

KOM(2005) 467 endelig

1. Resumé

Som led i rækken af "europæiske år" foreslår Kommissionen 2008 som europæisk år for interkulturel dialog. Det generelle mål er at fremme dialogen som et middel for borgerne til at tilegne sig viden, kvalifikationer og færdigheder, som sætter dem i stand til at klare sig i et mere åbent, men også mere komplekst miljø, til at deltage aktivt i samfundslivet og til at være åben over for verden. De specifikke mål er bl.a. at øge synligheden af EU-programmer og -foranstaltninger, der bidrager til interkulturel dialog, og at fokusere dialogen på forskelle frem for ligheder for at bruge dialogen som et relevant redskab for at forstå og begå sig i et stigende multikulturelt samfund, nationalt, i EU og i Verden.

Foranstaltninger i året er specielt oplysnings- og pr-kampagner, navnlig i samarbejde med medierne, på EU-plan og på nationalt plan samt arrangementer og initiativer af europæisk tilsnit og på nationalt plan.

Hvert medlemsland udpeger et nationalt koordineringsorgan.

Den foreslåede samlede bevillingsramme for 2007 og 2008 er 10 mio. EUR.

2. Baggrund

Forslaget er led i rækken af europæiske "temaår" som f.eks. det europæiske år for lige muligheder (2007), året for uddannelse gennem sport (2004) og året for sprog (2002).

3. Hjemmelsgrundlag

Forslagets hjemmel er Traktatens artikel 151 (kultur). Vedtagelse i Rådet sker med enstemmighed og i fælles beslutningstagning med Europa-Parlamentet.

4. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at nærhedsprincippet finder anvendelse, fordi forslaget ikke henhører under et område, hvor Fællesskabet har enekompetence. På samme måde som ved tidligere europæiske år kan målene med forslaget imidlertid ikke opfyldes på tilfredsstillende måde af medlemsstaterne alene. Supplerende foranstaltninger på fællesskabsplan er nødvendige for at brede dialogen ud og inddrage et bredt spektrum af borgere i hele Europa og bevidstgøre dem om et emne, som er en af EU's politiske prioriteter.

Forslaget vedrører et europæisk temaår om fremme af dialog mellem kulturer i og på tværs af lande i Europa. Da året også har en tværnational karakter, finder regeringen, at bevidstgørelse om og fremme af den interkulturelle dialog bedst gennemføres ved inddragelse af koordinerende og supplerende fællesskabsforanstaltninger. På samme måde som ved tidligere europæiske temaår finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

5. Formål og indhold

Kommissionen anfører i sit forslag, at Det Europæiske Råd og Europa-Parlamentet på flere møder har fremhævet vigtigheden af interkulturel dialog med henblik på at forbedre og sikre gensidig forståelse og respekt hos borgerne for fundamentale rettigheder og kulturel mangfoldighed. Årets formål er at sætte fokus på denne dialog.

De **generelle mål** med det europæiske år for interkulturel dialog er blandt andet at bidrage til at

- fremme dialogen som et middel for borgerne i EU til at tilegne sig den viden, de kvalifikationer og færdigheder, som sætter dem i stand til at klare sig i et mere åbent, men også mere komplekst miljø
- bevidstgøre borgerne om betydningen af at deltage aktivt i samfundslivet og være åben over for verden, respektere menneskets værdighed, frihed og lighed samt demokrati og menneskerettigheder.

De **specifikke mål** med året er blandt andet at

- at øge synligheden af og sammenhængen mellem de fællesskabsprogrammer og -foranstaltninger, der bidrager til den interkulturelle dialog
- finde nye tilgange, herunder styrke både de tværsektorielle dimensioner og tilgange med henblik på at fremme interkulturel dialog, især over for unge
- fokus på dialog om forskelle frem for ligheder for at bruge dialogen som et relevant redskab for at forstå og begå sig i et stigende multikulturelt samfund, nationalt, i EU og i Verden.

Året vil blive gennemført med udgangspunkt i følgende **foranstaltninger** (operative målsætninger):

- oplysnings- og pr-kampagner, navnlig i samarbejde med medierne, på EU-plan og nationalt for at formidle hovedbudskaberne vedrørende målene for det europæiske år
- arrangementer og initiativer af europæisk tilsnit, som fremhæver resultater og erfaringer i forbindelse med temaet
- arrangementer og initiativer på nationalt plan til fremme af målene med det europæiske år
- undersøgelser på fællesskabsplan eller nationalt til evaluering af forberedelse, virkning og opfølgning på sigt af året.

På samme måde som ved tidligere europæiske temaår skal hvert medlemsland udpege et nationalt koordineringsorgan.

Den foreslåede samlede budgetramme for 2007 (forberedelse) og 2008 (gennemførelse) er 10 mio. EUR.

6. Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger ikke og forventes ikke før april/maj 2006.

7. Gældende dansk ret og konsekvenserne herfor

Forslaget har ingen konsekvenser.

8. Konsekvenser for statsfinanser, samfundsøkonomi og erhvervsliv

Den foreslåede samlede udgiftsramme for 2007 og 2008 på EU's budget er 10 mio. EUR, hvoraf Danmark betaler ca. 2% (ca. 1,5 mio. kr.). Hertil kommer national støtte i en skønnet størrelsesorden på ca. 1 mio. kr., finansieret inden for eksisterende bevillinger, til et endnu ikke udpeget nationalt koordineringsorgans medvirken til forberedelse og gennemførelse af året.

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget medfører ingen nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

9. Høring

Selv om året har et bredt formål og henvender sig til en bred målgruppe, er forslaget – blandt andet i lyset af dets relativt beskedne budgetramme – sendt i begrænset høring med svarfrist den 17. marts 2006. Nærmere bestemt til de største og bredest dækkende paraplyorganisationer mv. Der er tale om følgende: Amtsrådsforeningen i Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening, Danmarks Idræts-Forbund, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Kunstnerråd, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Det Centrale Handicapråd, Håndværksrådet, Kommunernes Landsforening, Landsorganisationen i Danmark, Rektorkollegiet samt Kulturministeriets Rektorer (KUR).

De indkomne svar kan resumeres som følger: Rektorkollegiet er positiv over for forslaget. På en række universiteter er der forskning, uddannelse og andre aktiviteter, der er relevante i forhold til at sætte fokus på interkulturel dialog. Sektoren vil derfor gerne inddrages i planlægning og gennemførelse af det europæiske år for interkulturel dialog. Kulturministeriets rektorer (KUR) kan kun anbefale, at man i EU-sammenhæng inden for rammerne af et europæisk år gennem EU-støttede initiativer ”fremhæver vigtigheden af interkulturel dialog med henblik på at forbedre og sikre gensidig forståelse og respekt hos borgerne for fundamentale rettigheder og kulturel mangfoldighed”. Dansk Kunstnerråd finder ideen god, fordi det er nødvendigt at arbejde for at mindske de spændinger, som findes i de enkelte lande, mellem nye og gamle medlemslande og over for borgerne fra tredjelande. Ikke mindst kan det særlige fokus, som et sådant år medfører, stimulere til initiativer på nationalt plan blandt aktører, som normalt ikke har et internationalt - og interkulturelt – perspektiv i deres virke. Et godt eksempel er EU's år (1997) mod fremmedhad og racisme, hvor flere af tiltagene også havde en positiv virk-

ning i de følgende år. Kommunernes Landsforening og Dansk Arbejdsgiverforening har meddelt, at de ikke har bemærkninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder, at fremme af interkulturel dialog er et afgørende led i en demokratisk og menneskeværdig samfundsudvikling – nationalt, i EU og globalt. Der er endvidere generelt set gode erfaringer fra de tidligere europæiske temaår. Regeringen kan derfor støtte forslaget.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes bred opbakning til forslaget om et europæisk år for interkulturel dialog.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.